

ماهیت حمایت از بیمار

دکتر رضا نگارنده*، دکتر سیده فاطمه اسکویی**، دکتر فضل الله احمدی***، دکتر منصوره نیکروش****

نویسنده‌ی مسئول: دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران rnegarandeh@tums.ac.ir

دریافت: ۸۴/۳/۱۰ پذیرش: ۸۴/۱۰/۲۰

چکیده

زمینه و هدف: آن چه در پرستاری حمایت از بیمار را ضروری می‌سازد، آسیب پذیری بیمار است. گرچه هر یک از اعضای تیم بهداشتی می‌توانند از بیمار حمایت کنند، پرستاران برای تقبل و ایفای این وظیفه تعهد و تمایل بیشتری نشان می‌دهند. با این که حرفه‌ی پرستاری نقش حمایت از بیمار را برای پرستاران پذیرفته است، هنوز در تعریف آن چه که حمایت از بیمار نام می‌گیرد، اتفاق نظر نیست. از این رو مطالعه‌ی حاضر به تبیین مفهوم حمایت از بیمار در تجربیات پرستاران در سال ۱۳۸۳ در تهران پرداخته است.

روش بررسی: این پژوهش کیفی به روش نظریه‌ی پایه (Grounded Theory) انجام شد. نمونه‌های پژوهش شامل ۲۴ پرستار (پرستار بالینی، سرپرستار و سوپروایزر) از بیمارستان حضرت رسول اکرم وابسته به دانشگاه علوم پزشکی ایران بودند. برای جمع‌آوری داده‌ها از مصاحبه‌ی نیمه ساختار یافته استفاده شد. تمامی مصاحبه‌ها ضبط و سپس کلمه به کلمه دست نویس شدند تا مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند. تجزیه و تحلیل داده‌های این تحقیق با استفاده از روش مقایسه‌ی مداوم مطابق با روش استراوس و کوربین (Strauss & Corbin) صورت گرفت.

یافته‌ها: در این پژوهش "ماهیت حمایت از بیمار" یکی از طبقات اصلی بود که پدیدار شد. طبقه‌ی مزبور و طبقات فرعی آن به مفاهیمی می‌پردازد که از منظر شرکت کنندگان این تحقیق، حمایت نام می‌گرفت و شامل فرایندها و اعمالی نظیر آگاه کردن و آموختن، ارج نهادن و محترم شمردن، پشتیبانی، حفاظت و تامین استمرار مراقبت‌ها، پی‌گیری و هماهنگ کردن بود.

نتیجه‌گیری: پرستاران حمایت از بیمار را وظیفه‌ی اخلاقی و از نقش‌های حرفه‌ای خود می‌دانند و بر این باور هستند که آن‌ها با اعمال و فعالیت‌های متنوعی به حمایت از بیمار می‌پردازند. از این رو ضرورت دارد تلاش‌های هماهنگ شده‌ای در بخش‌های آموزش، پژوهش و مدیریت پرستاری برای حرفه‌ای نمودن این نقش به عمل آید.

واژگان کلیدی: مفهوم حمایت از بیمار، تجربیات پرستاران، گراند تئوری، ایران

مقدمه

آسیب پذیر می‌شوند (۱،۲). اکثریت بیماران درجات مختلفی از آسیب پذیری را به واسطه‌ی ماهیت بیماری، فرهنگ، پیشینه‌ی اقتصادی یا آموزشی، شخصیت و تجربه‌ی قبلی با مراقبت بهداشتی نشان می‌دهند. بنابراین در صورت به مخاطره افتادن حقوق اساسی و رفاه بیماران، ضروری است که فردی

آن چه در پرستاری، حمایت از بیمار (Patient Advocacy) را ضروری می‌سازد، آسیب پذیری بیمار یا مددجو است. مردم نه تنها به علت بیمار شدن بلکه بیشتر به سبب بستری شدن در بیمارستان که ادعای مراقبت و درمان آن‌ها را دارد،

* دکترای تخصصی پرستاری، استادیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان

** دکترای تخصصی بهداشت حرفه‌ای، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی ایران

*** دکترای تخصصی پرستاری، استادیار دانشگاه تربیت مدرس

**** دکترای مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی ایران